

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 4-0237 Тел. факс: BErgen 4-1016

ПІР LX. Ч. 89. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го КВІТНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS. No. 89. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 9, 1952. VOL. LX.

Уряд ошаджує залізо з огляду на страйк сталеварників

Федеральний уряд наказав стримати поставання заліза для цивільних потреб з уваги на страйк сталеварників, якого початок призначено на середу. Красна Влада Продукції заявляла, що заборона поставання заліза триватиме до того часу, доки не будуть переведені обчислення готових припасів сталі, потрібної для оборони і замарковані як резерва. Влада не каже точно, як довго це може потривати. Сказано тільки, що як потреби оборони будуть задоволені, тоді буде виданий дозвіл на поставання сталі з магазинів для цивільної продукції.

Щодо самого страйку, то голова Юнайтед Стейт Стіл Воркерс оф Америка, Філіп Морей, охолодив надії на наладнання спору без страйку, заявляючи, що страйк почнеться одну мінуту після півночі з вітрянкою на середу. Це не перешкодило Вілому До-

МекГрат попросився з департаментом справедливости

Вашингтон. — Дж. Гаверд МекГрат, дотеперішній генеральний прокурор і керівник департаменту справедливости, залишив драматично свій пост, запросивши на зібрання 2,000 працівників цього департаменту, щоб з ними попросився. У промові до них, він заявив, що "не відчував ворожнечі до нікого". Він ухвалив, що "якщо я не відчував ворожнечі до нікого, то чому ж я покидаю цей департамент справедливости? Хай Бог благословить департамент справедливости; хай благословить президента Злучених Держав". Несподіванка, яку виявив МекГрат, полягає в тому, що звичайно димі-

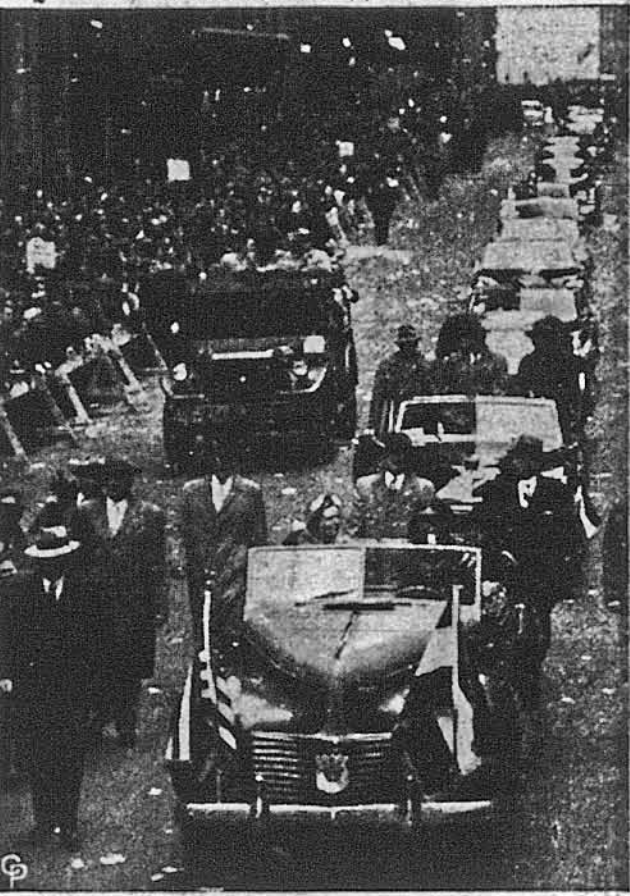
Советські впливи в Інституті Тихоокеанських Відносин

Вашингтон. — Ігор Боголюбов, колишній советський старшина, zatrudнений тепер при армії ЗДА посвідчив, що Москва використовувала Інститут Тихоокеанських Відносин для поширювання комуністичної пропаганди. Це свідчення Боголюбов зложив перед сенатською підкомісією Внутрішньої Безпеки. Свідок втік з советської армії десять років тому. Він, як полковник червоної армії, що працював в ділянці чужоземних справ, потрапив у полон до німців, а пізніше дістався до Америки. Він, як людина, що досконало знає ці справи, подав багато подробиць злочинної большевицької діяльності в Тихоокеанському Інституті, зазначаючи, що це була лише одна ланка в безокрепій низці советських пропагандистських зусиль. Москва прагнула надати своїм людям і ідеї великого значення. Дуже багато передових інтелектуалів заходило у своїх творах вихвалити відносини в СРСР, як широкі комуністичні світові. Особливо велике поши-

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРОДОВЖЕННЯ ВОЄННИХ ПОВНОВАСТЕЙ

Вашингтон. — Президент Труман звернувся до Конгресу, щоб той продовжив закон з воєнними повноваженнями для президента на 60 днів, як "справу незвичайно пильну". Він вимагає, щоб Конгрес зробив це ще заки роз'їдеться на святкові вакації з нагоди Великодня. Вислаючи тотожні листи до віцепрезидента Албена А. Варклі, як президента Сенату і до спікера Палати Представителів Сема Рейберна він вказав на необхідність проголосити мировий договір з Японією тому, що він хотів би бачити Японію віль-

НЬЮ ЙОРК ВІТАЄ ГОЛАНДСЬКУ КОРОЛЕВУ

Населення міста Нью-Йорку зготувало голандський королівський і чоловічий, приналежний Бернгардові, традиційне привітання, як вони їхали відкритим автомобілем з довж Бродвею до приміщення міської Управи, — де офіційно приймали їх мейор Імпелітері

Королева Юліанна за повільне об'єднання в Європі

Нью-Йорк. — Королева Голландії Юліанна, що разом з своїм чоловіком князем Бернгардом, зазнавши популярного прийняття під час поїздки в Нью-Йорк, відвідала міську раду, а ввечері була прийнята на гостині, що в її честь влаштувала Нідерландська фундація в готелі Валдорф Асторія. Відповідаючи на привітання, вона вголосила їй дбайливо наперед приготовану промову про міжнародні справи, керуючи Америкою. Вона заявила, що "Об'єднання установ, як і об'єднання націй та зближення людей для міцної співпраці, є величезним викликом, який вимагає величезних зусиль і інформації та орієнтації з боку тих людей, що в їх руках лежить відповідальність за такі справи. Це можна побачити на трудностях, які зазнавали в цих справах в Європі, де такі справи переводять поваж-

Відповідь департаменту стейту лівим делегатам

Вашингтон. — Делегати "Американських Мирових Хрестоносців" приїхали до департаменту стейту з вимогою, щоб американський уряд признав колоніальним народам право до незалежності; щоб заборонити німецьким нацистам поновне озброєння і щоб привернути негайно мир в Кореї. Франсіс Россел, директор бюро публічних справ, вислухавши пильно догогнані делегати, дав таку відповідь: "Хоч я й не сказав, то з вашого говоріння виходить, що ваша організація це проти американська агенція, що виконує волю Кремля". У додатку до такої загальної заяви, Россел додав такі аргументи: що "Американські Мирові Хрестоносці" уживають комуністичної тактики на те, щоб поширити публічне замішання; що вони забули на слова вождя Сталіна, який сказав, що дипломати кричать про те, чого їхня влада не хоче, з того виходить, що як "хрестоносці" кричать за мир, то Росія миру не хоче; що демократичні держави Заходу признали право незалежності таким колоніальним націям, як: Філіппіни, Індія, Пакистанові, Кореї, Індонезії, Бурмі, Лівії, Цейлонові — разом яких 600 мільйонів людей саме в такому часі, коли Совети позбавили незалежності Польщу, Чехословаччину, Східну Німеччину, Румунію, Угорщину, Болгарію, Албанію, Литву, Латвію, й Естонію, — разом яких 550,000,000 людей. Щодо Німеччини, то якраз Західні Німеччини перестала озброюватися для себе, а приступила до творення армії для спільної оборони Західної Європи, а Совети тепер виступають з пляном поновного озброєння цілої ніби незалежної Німеччини, отже і нація, котрим Совети в ноті з 10 березня обіцяли амністію. А мій у Кореї порушив ніхто інший, як комуністи, що не хочуть допустити до її незалежності.

Найшли револьвер, яким був забитий Шустер в Брукліні

Нью-Йорк. — У пошукуванні за слідом злочинця, що 18 лютого вбив Арнольда Л. Шустера, який виявив поліції місце перебування вбивця, Вільяма Суттона, поліція дістала в своїй руці револьвер, від якого якого загинув Шустер. Револьвер знайдено ще минулого тижня недалеко від місця вбивства, однак поліція мусіла перевірити, що це за зброя. Виявляється, що револьвер був украдений разом з 13 іншими револьверами з військових магазинів на прибережжю причалі в Брукліні під час вантаження військового транспорту до Європи. Щоб знайти, кому цей револьвер був обілля переданий, поліція переслідую 80 прибережних робітників, що працю-

СУДДА ВЗИВАЄ ДО "СЕЛЯНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ"

Вашингтон. — Член Верховного Суду Злучених Держав, Вільям О. Доглес, запропонував, щоб Америка давала підтримку "хлопським революціям" у відсталіх країнах, щоб таким способом покінчити економічну панщину на підставі Точки Четвертої програми несення допомоги недоврозвиненим країнам. Цю промову вголосив Доглес на Красній Конференції Міжнародного й Суспільного Розвитку. Він аргументував потребу такої методи тим, що Америка, обіцяючи допомогу відсталішим країнам, втримує дотеперішній стан і продовжує підложити для комунізму. Якщо американська допомога мас справді стати в пригоді населенню, то треба водночас переводити суспільні й економічні реформи і не допускати до цього, щоб багаті багатіли. Отже треба подбати, щоб великі земельні посілості у відсталіх країнах були розпарцельовані і народні маси, які живуть з прив'язання до землі, були звільнені з економічної неволі. На зібранні промовляли ще: Нілсон А. Рокфеллер, президент Корпорації Основної Економії; Чарльз Мародіого й Суспільного Розвитку; Мореї Д. Лінколи, президент Кооперативної Ліги ЗДА і Джан А. Ганна, президент Мішинген Стейт Каледж. Над проєктом Доглеса розвинулася поважна дискусія про земельний стан в країнах Середнього Сходу, включаючи й Іран.

Нова большевицька лайна на К. А. Меннінга

Кларенс А. Меннінг, професор Колумбійського університету та автор виданих старанням Українського Народного Союзу кількох праць про Україну і її історію та культуру, дочекався нової лайни з боку Москви. Після погрози московського радіа два роки тому, що Меннінгові будуть "вбиті зуби", тепер нападуться на нього, "Радянська Україна" (з 22-го лютого ц. р.), в якій якийсь А. Хижняк придумав для американських знавців української справи збірне окреслення "Меннінга - слизняки". Цим разом большевицькі вивели з рівноваги книжки Меннінга: "Українська література" та "Історія України". Про першу загалом тільки, що автор загалом не дає достовірних даних, що ніби існують яскраві противоріччя між українським і російським народами". Натомість "Історії України" при-

Черговий виступ голови У.К.Н. перед сенатською комісією

Вашингтон. — В Конгресові виступали найвидатніші представники поєдинкових ділянок американського життя, включно з ген. Омаром Бредлі, головою Об'єднаних Шейхів штабів американських збройних сил. Проф. Добрянський в своєму свідченні доказував, що Злучені Держави повинні в своєму власному інтересі та в інтересі вільного світу не тільки продовжити, але й відповідно збільшити Програму Взаємної Безпеки.

Ватиканське радіо надає листа през. Лінколна

Ватикан Сіті. — Ватиканське радіо передавало текст листа президента Абрагама Лінколна з 7 квітня 1862 року, яким він іменував першого американського представника при Ватикані перед де'ятдесятьма роками. ЗДА тепер не мають свого представника в Ватикані, бо в січні 1950 року зрезигнував з цього становища Майрон С. Тейлор, який десять літ був представником президента Рузвельта при Папі Пії XII. Президент Труман іменував був генерала Марка В. Кларка першим американським представником при Ватикані, але проти цієї номінації протестували протестантські круги в ЗДА і генерал Кларк зрікся своєї номінації. Справу американського представництва при Ватикані має вирішити Конгрес ЗДА.

Конференція в Москві пропонує створити Світову Торговельну Організацію

Москва. — Учасники заінціатованої тут Кремлем пропагандивно-підприємств ділях проти Заходу з. зв. Міжнародної Господарської Конференції запропонували вчорашній день виступити до конфереції створити окрему міжнародну торговельну організацію, завданням якої було б намагатися переломити теперішній торговельний суперечності між Сходом і Заходом. Організація мала б співпрацювати з іншими існуючими вже подібними організаціями, включно з Об'єднаннями Націй. Пропозицію видвинули головні британські, французькі та східнонімецькі учасники нарад. Представники західних не-комуністичних країн вихили до Москви та беруть участь в нарадах як приватні особи, без будь-яких уповноважень. В самих західних країнах ставляться до цієї конференції з великим недовір'ям, вважаючи її звичайним пропагандистським і підливним трюком Москви.

● Американська влада арештувала колишнього воєну Карла Дж. Доглеса за участь в замаху на вбивство американського майора політруків служби Вільяма Гоула під час війни в Італії. Заподозрений буде перевезений до Італії, де відбувається над ним суд за його спільку в змові з італійськими комуністами.

ЕСПАНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ КОНТРОЛІ ПОЛІЦІЇ В ТАНЖЕРІ

Мадрид. — Еспанський уряд звернувся формально дипломатичними потама до сіл-мох країн, які беруть участь в міжнародній адміністрації стратегічного міста Танжер в Північній Африці напроли Гібральтару, домагаючись еспанської контролю поліційних сил в тому місті. Еспанія контролювала поліцію в Танжері аж до часу після другої світової війни. Теперішній режим цього міста був встановлений чотирма великодержавами: Злученими Державами Америки, Британією, Францією і Советським Союзом, на конференції в Парижі в серпні 1945 р., на якій встановлено для Танжеру міжнародну контрольну комісію, зложену з представників Злучених Держав, Британії, Франції, Італії, Бельгії, Португалії й Еспанії. Тезк Советський Союз має право мати в тій комісії свого представника, але досі він з того права не скористав. Теперішніс своє домагання еспанський уряд мотивує проти-французькими заворушеннями Танжеру.

Америка допомагає Еспанії в харчовій продукції

Мадрид. — Американські еспанські економісти подали до відома, що найближчою більшою метою американської господарської допомоги для Еспанії є головне всі можливі заходи для піднесення еспанської економіки. Еспанія потребує приблизно 30,000,000 доллара, одже одні третини із суми, призначеної Конгресом на допомогу Еспанії. Згідно з пляном, еспанська продукція збільшилася б бути збільшена на 25 відсотків.

Практична перерва в переговорах в Кореї

Токіо. — Аліантсько-комуністичні переговори в Панмунджоні в справі перемир'я в Кореї дійшли до стану практичного залягання і перерви, бо вже третій день з черги поодиноких комітетів зустрічаються на кілька хвилин тільки на те, щоб розмови відкласти до чергового дня. Жадна із сторін не мала досі ані що стосуватися ані що додати до трьох головних спірних проблем: догомоної аліантими і відкинутої комуністами добровільної бази для репатріації повоєнних, вимаганої комуні-

Продовжуються переговори в справі Суезу

Каїро, Єгипет. — Британські й американські амбасадори продовжують тут розмови з єгипетським урядом в справі полагодження спору відносно Суезу. Тимчасом вчора, власне в тому часі, коли амбасадори мали нараду з єгипетським прем'єром, місцеві преса подала вістку про стик-песетський ультимат до Британії в цій справі. Коментуючи це повідомлення, британський амбасадор, подібно як і представник єгипетського міністерства закордонних справ заявляли, що їм нічого не відомо про будь-який ультимат.

АЛІАНТИ ПЕРЕВІРЮЮТЬ АДМІНІСТРАЦІЮ ТРІЕСТУ

Лондон. — Тут відбулася вчора вже третя з черги сесія представників Злучених Держав, Британії й Італії на конференції в справі Трієсту. Перед але все ще тільки перевіряло теперішній стан американсько-британської військової адміністрації вільної території, не переходячи до властивих нарад відносно включення Італії в ту адміністрацію. В нарадах беруть участь, крім амбасадорів трьох країн, теж один італійський і один американський знавець відносин в Трієсті. Вони заявили, що учасники конференції бажають насамперед познайомитися основно з теперішнім положенням, щоб мотти перейти до розгляду конкретних пропозицій щодо плянованих змін. З другого боку, західні амбасадори ставляться з великою обережністю до цієї проблеми, не бажаючи загострювати італійсько-югославські су-перечності в тій справі та не переосуджуючи есентуальних безпосередніх італійсько-югославських розмов для полагодження цієї проблеми. Перед цю конференцією, яка почалася минулого четверга, уряд Югославії був основно поінформований про неї та її цілі, з рівночасним застереженням, що представники на цих нарадах не розглядатимуть остаточно полагодження справи вільної території як цілість та в жадному разі не будуть затаркувати тих проблем, з якими зв'язані тепер інтереси Югославії. Рівночасно з Београдом, столиці Югославії, відомляють, що вчора там відбулася чергова велика демонстрація в справі Трієсту, причому коло 2,000 демонстрантів пройшло біля місцевої італійської амбасди, викинувши, що вони готові віддати свою катта, але не Трієст.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ МОСКОВСЬКИЙ ДУРМАН

Тому 20 років Москва вела в Америці широку пропаганду, яка змала до визнання СССР Злученими Державами та нав'язання правильних дипломатичних зв'язків. Був це час великої економічної депресії в цій країні. Саме тоді почали появлятися статті різних економічних експертів на тему великих користей, які матиме країна з визнання СССР. Все це спиралося ніби на „факти“, і „цифри“, які вкінці стали тою магічною силою, яка довела за Френкліна Д. Рузвельта до дипломатичного визнання Кремлю. Як знаємо, не довго треба було ждати, щоб американський нарід пізнав, яка є правдива вартість советських „фактів“ і „цифр“, а навіть підписаних урядово договорів.

Щось подібне діється і тепер, хоч в інших обставинах. Немає найменшого сумніву, що цілком Міжнародної Господарської Конференції, яка тепер відбувається в Москві, є обурити Захід. Немає навіть права думати інакше, бо всі знаємо, на чому кінчалися усі міжнародні конференції та угоди з Кремлем. Треба одначе припускати, що з економічною політикою Москви також круто. Вона загарабала багато нових країн і ограла їх. Усі ці країни втягнені тепер примусово в советську економічну сферу, в якій дусяться. Але Сталін знає, що економічні проблеми дуже печуть також і на Заході. Наприклад, справа експорту грає сьогодні величезну роль навіть в Англії. А він не з тих, щоб пропустити таку добру нагоду і не використати її для своїх цілей. Що його тактика добра, пізнали хоч би по заявах тих західних дипломатів, які сидять у Москві й звідтам передають до Америки, що Кремль широк думас про економічні зв'язки між Сходом і Заходом. Вже це одне може внести баламуту між демократією, воно може баламутити в Америку. Вина за це паде на владу в Вашингтоні, як це підкреслює Сільвія Ф. Портер, що постійно пише у своїй колонії на економічні теми. Москва організувала впродовж 18 останніх місяців свою нову „мирову офензиву“, себто Міжнародну Господарську Конференцію, стигаючи на неї вчених і бізнесменів з цілого світу та запевняючи їх, що на нарадах не буде мови про політику, а тільки про економічні світові проблеми та способи, як їх найкраще розв'язати. Правда, департамент стейту зайняв до цієї конференції негативне становище. Але цього замало.

Преса передає з Москви, що в перших днях конференції не говорено нічого про політику, а навіть була можливість говорити про вільну американську господарську систему. Але ж усе, що робить Кремль, є політика, а тільки важко не раз зблутути, до чого саме вона в даному моменті змагає. Це можна звичайно швидко пізнати. Тому не треба збавати легко-важно нічого, що робить Політбюро, а Міжнародна Господарська Конференція — це його діло. Москва знає, що вона програла в Берліні, що не викликала революційних переворотів в Італії та Франції, що застрягла в Кореї й стоїть перед такою силою, як Північно-Атлантичний Пакт, з якого вона собі спочатку кпила. Теперішня кремлівська економічна „мирова офензива“ хоче підняти підупалий престиж Політбюра та відвернути увагу демократів від дальшого закріплення проти-советської оборони. Отих 40 мільйонів рублів, що про них заговорили на конференції М. Нестеров, таки внесуть бодай на якийсь час баламуту в деякі західні країни, яким важко звести державний бюджет до купи. Правда, вони це раз дізнаються, що Совтам не йде про їхній рятуючий, а тільки про їх за-гладу. Проте нова советська баламута може спинити темпо дальшого об'єднання протикремлівських сил у світі.

В ІМ'Я СПРАВЕДЛИВОСТІ

В останній часі трапилася подія, яка до краю починає хвилювати весь український загаль по цей і по той бік океану та над якою в кожному разі не можна перейти до порядку денного. Маммо на тумні вирок Американського Су-ту в Мюнхені, на підставі якого засуджено по сім років важкого ув'язнення трьох молодих українських хлопців, що напали і легко погубували „генерала“ Деміда Гулая, який очолює „рух українських федералістів“.

Коротка історія випадку така: З кінцем минулого року російські емігранти в Європі, за поштовхом і спонукую Американського Комітету Визволення Народів Росії, за-судували „Союз Освобождения Народов Росії“, починаючи рівно-часно широку акцію не так за „ви-зволення народів Росії“, як радше проти визвольного-самостійницьких змагань не-російських наро-дів. В тій цілі започатковано про-вакційну „федералістичну ак-цію“.

В рамках тої „акції“ відбу-лася в днях 6 і 7-го жовтня у Форестерфелдбурк і в с. приво-рсянами „конференція“, в якій мали взяти участь аноніми пред-ставники шістьох анонімих і фактивних „українських органі-зацій“. У висліді тої конференції „створено“ підозрілий „українсь-кий визвольний рух“, на чолі якого став цілком невідомий в українських колах „генерал“ Де-мід Гулай. З того часу російська еміграція та російська преса по-чали виразно провокативний „федералістичний рух“, який ве-личезна українська маса прийняла переважно глумом і кпинями, бо тільки на це він заслуговував в українській дійсності. Проте, трьох молодих українців: Мико-ла Литвина, Роман Гнип і Григорій Ципера сприйняли цей „рух“ де-що інакше і дня 15-го листопада м. р. напали на Гулая в одному із таборів Переміщених Осіб біля Мюнхену та легко погубували його, подрапавши ножем. Виконавці нападу заарештовано, хоча Гулай практично нічого не ста-лося і на другий день він ходив по таборі цілий і здоровий.

Негайно після того нападу вся українська преса одностайно засу-дила того роду методи політичних розрахунків, подібно як це зроби-ла тек „Свобода“ в статтях: „Ніж не аргумент“ (ч. 284 з 6-го груд-ня) та „Гулайщина“ (ч. 289 з 12-го грудня), підкреслюючи яв-но, що всю вину за той — до речі — дрібний випадок покосити виключно провокативну поведін-ка російської імперіалістичної еміграції та гурт її приватних аме-риканських спонсорів.

Виконавці нападу заарештова-ні і вони виразно виявили, що зробили це виключно з власної волі та ініціативи, бажаючи „на-страшити“ федералістичного блуд-лиза. Цю обставину це більш проречисто підтверджував факт, що один з учасників нападу, Гри-горій Ципера, тільки два дні пе-ред нападом був звільнений аме-риканськими властями, які при-держали його при переході кор-дону за залізної заслою. Тек виявилось, що він є воляком Укра-їнської Повстанської Армії та був висланий своїм командуванням на Захід, на відпочинок. Звичай-но, що для нього, як фронтového во-вока проти червоної породи росій-ського імперіалізму, могло вида-ватися самозрозумілим обов'яз-ком виступити активно теж проти білого репрезентанта того самого імперіалізму на хлопці.

Суд над тими хлопцями, що від-бувся в Мюнхені з кінцем лютого

і початком березня ц. р., не взяв під увагу жадних обставин і про-голосив напад на суворий вирок, засуджуючи всіх трьох підсудних по сім років важкого ув'язнення кожного.

Справа того нападу і засуду за нього далеко переходить сам цей конкретний випадок, бо торкає-ся найбільш основних проблем те-перішньої політики відносно Схі-дньої Європи та цілого їхнього ком-плексу, що може мати рішальний вплив на перебіг і вислід неминучої розправи між демократичним Заходом і тоталітарно-російським імперіалістичним Сходом.

На цю тему ми наваж чі могли б сказати більше і виразніше, як це сказано в передрукованій на 3-тій сторінці в цьому числі стат-ті А. Жуківського, поміщеної в ульміських „Українських Віс-тах“ з 23-го березня. Ця стаття без сумніву відзеркалює думку у-країнського загалу і її не можуть пропустити без уваги ті, на яких доля наложил відповідальність за майбутню долю світу.

Повторюємо, що ми аж ніяк не виправдуємо нападу на Гулая і підтримуємо становище, зайня-те в статті: „Ніж не аргумент“. Але ми рівночасно погоджуємося і підтримуємо загально-українсь-ке становище, що вина за цей на-пад та за майбутню українську реакцію на федералістичну про-вакцію спадає на авторів цієї про-вакції, що є воляком на імпері-алістичний млин Сталіна.

На суді безсумнівно доказано, що виконавці нападу керувались тимими подібними ідеалістичними мотивами, якими керувалися Ва-тиці цієї країни ЗДА, змагаючи до

Микола Коколюський

Єхидне слівце — „Східняк“

Большеви́кам було соромно пе-ред світом, що з їхньої „свобідної“ країни, з їхнього „добробуту“ втекли сотні тисяч громадян і не хотіли вертатися, навіть під загро-зою смерті. Треба отже було най-ти спосіб, як притишити цей на-дто яркий протест. Багата на ви-думки єврейська душа легко най-шла його: затрутити духа отих нещасливих, викоринених людей і так розбити єдність. Малорос, ха-лод, мащенінець надто вже за-ховає слова, болюче він не ма-лять. І ось найшліше готове слів-це, болюче, як світ нагайні — східняк.

В таборах ловля рибок була об-числена Кремлем тільки на та-борі калабаних. Тепер ставка ку-ди більша. Московський рибалка здавав собі справу, що рибка все-таки йому висмикнеться та роз-плинеться по світі і тому його плінні сягають куди далше. Про-довжати і розвивати українську громаду скрізь, де вона не зупини-лася б, не дати її зговоритися. І по-позовало змією східне слівце на всі сторони світу...

Росіяні всіх колірів і відтінків, завжди і всюди, лунить одна іде-я — „східняк — не діламан“. Для-ней вони готові на все. І ось тут вони теж переняли оте „східне слівце“, але вже не як образу, але як прапор, як девіз всеросійсь-кого патріотизму. І цим матері-алом вони намагаються цементу-вати звітрилі, розкитані мури „ат-честв“.

Цікаво, де починається схід-няк? Чи може на схід від кала-муні річки Збруч? Куди ж тоді ра-хувати Шевченка, що перестері-гав навіть наших дівчат перед ко-ханями а безаперечними східня-ками — москалями? А з другої

ї незалежності. Вони мали тут до діла із зрадником свого народу. Численні видатні американці при різних нагодах, включно з остан-ньою маніфестацією в Ньюарку, висловлювали українському на-роду найвищі признання за його волюлюбність й називали „одуше-вленням для інших народів“ його боротьбу за незалежність. Але наваж чі таким одушевленням для української боротьби за во-лю, так важливою сьогодні для Західного світу і для Америки, може бути підтримуваний приват-ними американськими чинниками російський федералістичний рух, що по своїй суті та в очах украї-нців й інших поневолених не-росій-ських народів є підготовкою до збереження російської тюрми на-родів в будь-якій формі. Таким одушевленням для визвольної бо-ротьби поневолених народів не може бути теж суворий вирок американського суду на трьох у-країнських хлопців, які впали жертвою федералістичної провак-ції та допустили незаконного вчинку. Загальний виступ украї-нської опінії проти таких ме-тод політичних розрахунків буде напевно далеко більшою пересто-рою проти повторення подібних метод, ніж нео може бути вирок суду. Тому теж відповідальні у-країнські представники, зокрема Український Конгресовий Комі-тет, повинні зайнятися справою та поробити всі можливі заходи для перевірки судового ви-року і звільнення вже і так досить покараних жертв провокації з од-ного боку, а для відповідного роз-яснення зв'язаного з тим випад-ком цілого політичного комплек-су з другого. Того вимагає спра-ведливість і добро загальної справи.

сторони як окреслити галицьку, москвофільську громаду, що та-кож виглядала пестючих великої матушки? А може, релігійна ме-жа відділяє східняцький світогляд від західницького? Хто ж, в та-кому разі земляки західняцьких волюстей, що стоять в рядах православної церкви, але східняками себе ніяк не вважають. Чи „схід-няк“ — це та чернь, що вигуку-вала колись „хочемо під батюш-ку-царя: зі Кочубея й Іскри, що заради особистих справ, особистих почестей, докізяться до зради батьківщини; ті вірогідні малороси, що помагали москалевим задирати з матері останню, по-латан усорочку“.

Відома, що історія рідко ко-го навчила розуму. Але, мабуть, тре-ба буде трьох сотень літ життя на волі, щоб змити з душі рабське тавро, з тих, хто лише руку катів. Бо проти кого був звернений похід Денікіна осінню 1919 року, по переході через Дніпро? Може проти большеви́нів? Кого судили большеви́ки на ганебній процесі Союзу Визволення України? Мо-же москвинів? Кого розкуркулю-вали большеви́цькі натанячі, ко-го присудили на голодну смерть, кого виселяли цілими масами на безкраї степи Сибіру і Казах-стану, кого розстрілювали масо-во, без жадних доказів вини?

Тому саме не хочемо від росіян нічого, крім одного: щоб забрали свої свої куки з України, та не мі-шались в наші справи. З віднос-ти за це обіцяємо зі своїми сторона-ми не вмішуватися в їхні справи, не вмішуватися в це, чи на кремлівській стільці засяде Писир-Другий, чи Ніколай Третій, а на довадок подарувати їм цілу ко-лекцію живих „Східняків“.

лікер, американець не грав га-разд гри.

Щоб потішити себе, він почитав у своїй бібліотеці децю з творів Марка Аврелія. О десятій подався в спальню. Саме присно втомле-ний — сказав до себе, перекручу-ючи ключ у дверях.

Місяць просвічував слабо, тож заки увімкнути світло, підійшов до вікна і виглянув на подвір'я. Він побачив великих собак і кли-кнув їм: „Вільшого щастя на дру-гий раз!“ Потім увімкнув світло.

Мужчина, що скривався досі за запонами ліжка, станув перед ним.

— Рейнсфорд — крикнув гене-рал — Ради Бога, як ви тут опи-нялися?

— Перепліта! Я відкрив, що це швидко, як іти джунглюю.

Той зідхнув глибше і усміх-нувся.

— Гратулюю вам. Ви виграли! Рейнсфорд не усміхнувся.

— Як все це з тваринною, на яку поділяють з собаками! — про-мовив він низьким, окриплім го-лосом. — Готуйтеся, генерале Заров, в останню дорогу!

Генерал виконав один з своїх найнижчих уклонів.

— Я бачу — промовив він. — Знаменито. Один з нас на те, щоб стати іжею для собак. А другий

Египет перед новою бурею?

(Допис із Лондону).

В Лондоні можна легко знайти людей із цілого світу. Не бракує тут і єгиптян. Єгипет стоїть біль-ше року в центрі уваги світу (тільки Німеччина своєю ключо-вою позицією в світовій політиці може рівнятися з Єгиптом).

Мій знайомий єгиптянин-журна-ліст. Він студіював в Англії і має симпатії до цієї країни та її де-мократичного ладу. Його бентежить кожна вістка з Єгипту про англо-єгипетські незгоди і тертя за охо-рому Каналу в Суезі і за Судан.

Хоч після усунення партії Ва-фд від влади, в Єгипті настав спо-кій, і є нації на успіх переговорів з Англією в справі Суезу, мій зна-йомий єгиптянин не наостроений оптимістично. Він вважає, що англо-єгипетський опір хоче ви-користати для себе король Фарук для створення своєї диктатури в країні над Нилем. Єгиптянини звернуло увагу на те, що ко-роль Фарук, усунувши партію Вафд із уряду і призначивши не-залежного кандидата Алі Маге-ра прем'єром, незабаром усунув його.

Алі Магер хотів разом з партією Вафд, створити об'єднаний фронт для переговорів з Англією. Коро-леві це не подобалося: він призна-вав на місце Магера Гіалалі Пашу.

Новий прем'єр, за згодою і з до-ручення короля, повів боротьбу проти партії Вафд, почав арешти-бувати міністрів цієї партії і т. д., який ставить у вину непорядки і розрухи, які відбулися в Каїрі проти англійців.

Ці репресії викликали між єгиптянами велике обурення. Мій співбесідаєць за такої думки, що новий прем'єр, у згоді з королем, хоче випрокувати повстання прихильників партії Вафд, задуму-ючи повстання військовою си-лою, розв'язати парламент і пар-тію Вафд і проголосити королівсь-ку диктатуру. Новий уряд м'г би запропонувати Англії умови для ереговорів, і Лондон, з адячності

Микола Очерет

Невикористаний спротив

„Вибух могутнього всенарод-ного повстання в Казахстані, на-присудження якого кинуто без-ліч війська НКВД“ — повідомля-є свого часу лондонське радіо Бі Бі Сі.

Як завжди, винятково стрима-ний коментар Бі Бі Сі, вважаючи повідомлення англійської преси перебільшеним, а тому він визна-є достовірність московських: „Прав-ду“ і „Ізвестія“ зробив огляд по-дій у Казахстані. За цими джере-лами виявляється, що „тирчийний плін розвитку громадського та-ринництва Казахської союзної республіки“ провалився. Провал цього плану „спричинили украї-нські націоналісти, які викликали на зовні єгоїстичні почуття казах-ського народу. Лондонський ко-ментар твердить, що „під час так званого укрупнення колхозів масово депортовані сюди українці позабірали з артілей самі, й намо-вили зробити так казахів, майже всю худобу, переважно овець, а тому укрупнені колхозні залиши-лись без худоби. Коли влада хоті-ла відібрати ту худобу від людей, останні вчинили спротив, а далі почали масово різати забраних ними овець та корів“. Підкреслено „організований спротив населен-ня“, за що Москва жорстоко кар-тає першого і другого секретаря ЦК комуністичної партії Казах-ської союзної республіки, обвину-вавши їх в тому, що вони „прог-лянули наростання і цілісне спіл-кування українського і казахсь-кого націоналізму в республіці“.

Радіо-коментар вважає, що „ма-лописемні, напів-кокові племе-на казахів не встані були б про-вести таку велику й організовану акцію, як цілковитий зрив першо-рядного значіння д е р ж а в и в о г о плану. Почин, провід, надхнен-ня цьому дали масово депортова-ні сюди українці, які мають довго-літній досвід боротьби з больше-виками та свою добре розвинену інтелігенцію“.

Українці викликали й розду-хали в гущах казахського наро-ду націоналізм („єгоїстичні почут-тя“ за большеви́цькою терміологі-єю), тому й знайшли таку широку, всебічну підтримку серед всього місцевого населення“. Тут боль-шеви́ки мали другу дошкульну поразку. За їх плянами, виселені українці мусіли викликати до се-бе ненависть народів казахстану і саме ця ненависть мусіла б бути

козирем в руках большеви́нів. Але національно-свідомі, провідні верства української інтелігенції послугували винятковою прилязою до себе з боку народів Казах-стану. Настаючи українського на-роду в його боротьбі проти черво-них окупантів є близькі, рідні та мобілізуючі для всіх уярмлених червоною Росією народів. Багатовіковий досвід, гарт, витривалість українців у безперерйному, неугавному спротиві кремлівським загарбникам добре відомі всім пригнобленим Росією народам, то-му й не дивно, що „інші народи вчать в них, наслідують і з за-хопленням сприймають заклики українського підпілля“.

Бачимо, що масове виселення українців з їх Батьківщини не тільки не зменшило, а, навпаки, значно збільшило потужність протибольшеви́цького руху. Наші виселені люди придбали собі де-сятки мільйонів нових союзників у найрізноманітніших місцях, а тим самим значно поширили й зміцнили фронт боротьби з реак-ційними російськими большеви́змами. І це все без жадного впливу, без жадної допомоги з боку держав, що знаходяться по-за залізною за-слоною.

Вибух виник внаслідок наростання внутрішньої відбійної сили уярмлених большеви́цькою Росі-єю народів, внаслідок доскона-ної праці та активності українсь-кого національного підпілля, що зуміло охопити, об'єднати навіть зовсім не споріднені між собою нації і національності для спіль-ної справи — розгрому больше-ви́цької — російської тюрми на-родів. Коли ж урахувати реальні у-мови життя в большеви́цькій Ро-сії, де мільйонна агентура НКВД — МВД постійно стькати бук-вально за кожним кроком люди-ни, то треба дивуватись винятко-вий майстерності керівників анти-большеви́цького спротиву в Ка-захстані і ставитись з глибокою повагою до їхнього уміння ство-рювати величезний „підпільний рух в большеви́цькій Росії“. А от коли б там, у Казахстані, була дана допомога повстанню, коли б були використані ідеальні при-родні умови для цього, коли б був використаний величезний кордон Казахстану з п'ятдесяти мільйо-нами тюркськими пригнобленими народами, які вже кілька разів зі-збрисо в руках повставали проти большеви́нів, то ми, певні, що у-країнці, які знайшли спільну мову з киргизами і очолили там по-встання, ще легше порозумілися б з тюркськими народами, які мають свою національну інтелігенцію, горозумілися би й сибірським з народами Півночі та Далекого

Переклад І. С-й.

(Закінчення).

(Закінчення на стр. 4.)

Річард Коннелл

НАЙНЕБЕЗПЕЧНИШИЙ ЗВІР

(Copyright 1924 by Richard Connell)

(5)

Що це надходить його переслі-дувач, пізнав він по пригнітеним ударах ніг об м'яку землю. Нічний вітерець доніс до нього запах ге-нералової цигарки. Переслідува-ному видавалося, що генерал над-хдив з незвичайною швидкістю, що він не нащупував своєї дороги крізь за кроком. З цього місця, де він причаївся, не міг Рейнсфорд бачити ні генерала ні ями. Хвили-на видалася йому роком. Потім він вчув гострий тріск ломаючих галузок, коли плетиво провалило-ся в яму, почув гострий крик бо-лю, бо загострені палі знайшли свою мету. Нараз він притявни-ся. Три кроки від ями стояв чоловік з електричним ліхтариком в руці.

— Ви не добре зробили. Рен-сфорд! — закричав генерал. — Ваша яма на бурмських тигрів коштує мені одного з моїх най-кращих собак. Знову ви виграєте. Тепер я мушу побачити, що ви можете зробити проти цілої могої

форд вирізняв другу постать, з широкими плечима, що просува-лася гушавиною очерету. Це був Іван. Здавалося наче той татув-ю. Рейнсфорд додався, що той саме мусить тримати тічно на припоні.

Вони могли застукати його те-пер в кожній хвилині. Його ум працював гарячково і він подумав, про одну хитру штуку тубільців, що її навчився в Уганді. Сказую-чись долі деревом, він вхопився за гучне молоді деревце і до нього прив'язав свій мисливський ніж націлившись вістрі на тропу. Шматком дикого хмелю прив'язав деревце взад і побіг, рятуючи життя.

Коли собаки попали на свійні запахи, підняли галас і Рейнсфорд відчув, як чутська цюкова зві-рина.

Він мусів зупинитися, щоб пере-вести дух. Гавкіт собак зірвався нагло і серце Ренсфорда зупини-лося теж. Вони мусіли йти до-можа. Видрапавшись гарчково на дерево, він оглянувся взад. По-го гонителі зупинилися. Але на-діл змерла в серці Рейнсфорда, бо він побачив, що генерал Заров все ще був на своїх ногах. Але Івана не стало. Ніж випущений відскоком зігнутого дерева, не зовсім схив

тільки. Тепер їду додому відпочи-ти. Дякую вам за найбільш захоплю-ючий вечір!

Ранком Рейнсфорда, що лежав недалеко багна, розбудив далекий гомін, слабкий, часто втихаючий, але він розпізнав, що це гавкіт тичні собак.

Рейнсфорд знав, що він може зробити одню з двох. Він міг зали-шитися, де лежав. Це було само-губство. Він міг втікати. Це було тільки відсунення неминучого.

Він стояв хвилину, надумуючись. Йому прийшов на думку плян, що-дня у собі ризикову можливість і стягнувши свій пояс, він подав-ся тей від болота.

Гавкітня собак приближалася все більше і більше. Рейнсфорд пішла на дерево. Він зміг побачи-ти, як ворухнувся кущ ген в ни-з у потоці, цілу чверть милі від крапців собак. Знову він виграє. Тепер я мушу побачити, що ви можете зробити проти цілої могої

ХТО МОРАЛЬНО ВІДПОВІДАЄ ЗА ПРИСУД?

Від Редакції: Дня 7-го березня н. р. американський суд у Мюнхені поклав важливу ланку до історії кожного з трьох молодих українців, які в дні 15-го листопада м. р. напали та пограбували "генерала" Гуля, що очолює український федералістичний рух. У зв'язку з цим в українських "Українських Вістях" з неділі 23-го березня надруковано передрукований іншу коментар, який в загальному відзеркалює українську публічну думку на цю справу. Редакційний коментар на цю тему в сьогоднішньому числі на 2-й ст., п. 3. "В ім'я справедливості".

Три українці, що звинувачені в "замаху" на "генерала" Гуля, осуджені американським судом у Мюнхені до 7 років ув'язнення кожний. Покарання, без сумніву, неспівмірно високе. Характеристично, що коли прокурор домагався тільки 5 років покарання, суд, що про нього говорять, як про великого русофіла, дав аж до 7 років ув'язнення і то не звичайної, а суворої тюрми. Не позбавляючи цю справу ще й такої дивної деталі, що суд не допустив зі сторони свідків обвинувачених будь-якого висловлення про політичний бік шляйстайської події. В той же час у своєму присуді судді з притиском наголосили політичний характер цієї події, кваліфікуючи її як звичайну хуліганську бійку, а як "атентат" із політичних мотивів, щоб усунути, нібито, з дозори свого політичного супротивника.

Очевидно, що цьому процесові ми не надавали б значення, як не надаємо особливого значення й тому смішному "генералові" та його протекторам, якби за цими подіями, які і за самими неспівмірно високим присудом американського суду, не крилася жалюгідна політична афера "деяких відповідальних" кіл. Ця відповідальність падає на них не тільки за встановлену нині атмосферу політичного напруження серед еміграції підсовєтських народів, а й, і це головне, за проскування події на майбутнє. Якби відхрещували шляйстайська подія була тільки випадковим досадним епізодом без глибших причин, то, мабуть, і сам американський суд, який ввесь час не допускав на суді політичних запитань, щоб не показати німцям преси справжніх причин шляйстайських подій, не був би таким пристрасним і не йшов би в своєму присуді аж так далеко, щоб вимогу прокурора із 5-х років підвищувати до 7-х років, а сам присуд умотивовувати однією політичними мотивами, не допустивши до слова перед цим другу зацікавлену сторону.

Ми особисто належимо до політичного руху, який завжди був і буде проти будь-яких форм насильства чи терору. Ми настільки віримо в силу і шляйстайські ідеї нашого національного визволення, в світлі прагнення нашого народу, — що застосували проти будь-якого найвищого терору, а зокрема, в цьому випадку проти денікінського-білогвардійського с. м. і тинка, куди це збіглося тільки жадібних до лакомства нещасних нещадних життя, — було б зневагою нашої віри в наш народ. Наша зневага до цього смітаника вища того, щоб нашу позитивну працю підмінювати будь-якою увагою до цієї мізерії. Ми не можемо в даному випадку співчувати Гуляві, як не можемо мати найменшого співчуття й до злочинця-диверсанта, що постраждав при диверсії.

Адже звідки взявся цей смішний "генерал", про якого дотепер ніхто й ніхто не чув? Секрет цієї події в тому й полягає, що цього хуліга, як кажуть наші галичани, покликано на світ спеціально з диверсійними цілями проти всього українства. Він вплив із небутих завдяки акції представників американського "приватного" комітету п. Дон Лівіна. Дон Лівін випустив його в світ таким ганеб-

ним способом, що це викликало величезне обурення серед усього українства проти діячів американського комітету.

Треба ж тільки уявити: починаючи від 1918 року й по сьогоднішній день як в Україні, так і серед усієї еміграції, в тому числі й серед нової та найновішої, ніколи не існувало будь-якої течії чи партії, що стояла б за федералізм України в склад Росії, тобто за федералізм. Навпаки, все українство бачило найменшого винятку аж до приїзду папа Дон Лівіна до Німеччини не видало із себе жадної групи, що стояла б за федералізм з Росією. Характеристично, що й сама атмосфера українсько-російських взаємин на еміграції була досить спокійна й толерантна. Самі росіяни давно вже звикли, що вони ні одного українця не можуть здобути для своїх імперіалістичних забобів, і можна сказати, з цього задоволення.

Самі ж українці, зокрема нові емігранти, навіть у найтяжчі часи репатріації 1945-46 рр. закріплювали свої партії й організації, які всі без винятку стояли на самостійницьких позиціях. Більше того, вони створили свої часописи, підприємства, які успішно просперували і до сьогоднішнього дня, та розгорнули велику антибільшовицьку роботу. В цей же час, при тих же самітських можливостях, чомусь не появилось жадної організації чи часопису прихильників залучення України в склад Росії. Вони не створили партії федералістів, не заклали своїх пресових органів (не видавали хоч би "Східняк"), не показали дотепер свого обличчя й програми. Не заклали вони тоді партії тому, що нема серед українців для цього жадного ґрунту. І аж треба було приїзду Дон Лівіна із Нью-Йорку із великим гаманцем від "приватних" кіл, щоб протягом однієї ночі виплодити аж 6-ть федералістичних "партій" із десятка людей, разом узятих, на чолі з білогвардійським поручником, що бився колись у чужих арміях проти України. Чи ж це не кумедно такою мірою, що аж можемо із значайною провокацією?

При чому ці дон-лівінські чорноброви мають зухвалість розпитувати, що ніколи визвольної боротьби в Україні не провадила, ніякого самовизначення у 1918 р. вона не зробила, тобто сотні тисяч, а то й мільйони складених жертв українських воєн за суверенність України в боротьбі з більшевизмом протягом 34 років, — все це нідоного.

Цікавить нас, як би zareгував американський суддя, який хтось із американських підданих чи котрийсь Дон Лівін, що приїхав би з іншої країни, посмів зневажити честь американських воєн, що склали свої голови в арміях Вашингтона за свободу Америки? Що зробив би він паскудиною за таке зневаження чести американських борців?

Провокативність діяльності деяких кіл супроти України й інших неросійських народів полягає в тому, що вони підмінюють справжні національні рухи саморобними цинічними фальсифікаціями. Коли б федералістичний рух серед українців виникнув із людей, що мали цивільну відвагу свої погляди захищати в умовах, в яких ми всі існували вісім-десять чи

тридцять років в Україні і на еміграції, то українське громадянство, хоч і не погоджувалося б з такою політичною концепцією, очевидно, з цим явищем рахувалося б. Коли ж мовиться сьогодні про групу підставних "українців", найманців, що зібраві Дон-Лівіні за гроші, то, очевидно, жаден українців не може не трактувати такої групи людей інакше, як агентуру російських імперіалістичних кіл. А до ворожого агента-ри таке й ставлення.

Ми б запитали папа суддю, як би, наприклад, на його думку zareгували наші сусіди поляки, коли б, скажімо, той самий Дон Лівін заохочив творити серед поляків групу політичних шарлатанів, які хотіли б на бажання Дон Лівіна похоронити незалежність Польщі і включити її в склад Росії? Ми, мабуть, не помилимося в наших здогадах про те, як zareгувала б польська опінія і як російські "демократи" — Мельгунов, Керенський й Дон-Лівін — закричали б про польський "сепаратизм" і "шовінізм".

Коли мовиться про моральність чи неморальність чинку трьох молодиків проти дон-лівінського "генерала", то аморальність цього чинку спричинили самі панове Дон-Лівін й інші своїм прикладом.

Чи морально було з боку деяких "приватних" чинників викликати серед українства в усьому світі стан виняткового обурення, підмінюючи українство переможеним світом фальсифікацією із кількох загримованих під українців шарлатанів? Чи морально, наприклад, інспірувати при "Новому Руському Слові" анонімову репліку "Східняк", що має за мету спричинити й розпалювати ворожнечу між "галичанами" й "східняками"?

Яким правом деякі "приватні" кола підмінюють українську політичну еміграцію групою політичних авантюристів? Чим ці люди для українського народу прислужилися? Може, вони боролися в українських арміях проти більшовиків? Може, вони мали цивільну відвагу боротися проти репатріації тисяч наших людей на смерть і рятувати їх від цього зла? А, може, вони який вклад робили в українське культурне життя на еміграції? Може, ми їх знаємо з опіки над українськими школами і т. д.? Ніхто й ніколи не бачив цих людей при українській роботі серед народу. Яким же правом цих людей деякі кола підсовують нам за наших репрезентантів?

Під ґрунтом цих подій є щось більше, ніж лежить на поверхні. Присуд американського суду зайвий раз показує, що політика певних кіл іде по лінії примусового й штучного насадження українства й іншим неросійським народам ворожих ім політичних рухів із різного політичного й морального мотиву. Хтось свідомо прагне того, щоб насаджувати в Україні штучний політичний рух, породити в ній боротьбу між табором ренегатів і чужинських авантюристів. Іншими словами, прищепити бацилю застяті ворожнечі між українцями і росіянами як тут на еміграції, так і дома на батьківщині.

Вся акція дотеперішніх діячів американського комітету була об'явлена такою незручною політикою, через яку вони — й тільки вони — відповідають за подію в Шляйстаймі, які і за політичні пристрасті, так нестримно роздмухували зі сторони російської преси, а насамперед "Нового Руського Слова".

Справді доречно тут народити приповідку: візьмеш 10 гривень — до в'язниці посадять, візьмеш мільйон — міністром зроблять. Цих трьох молодиків, гарячих людей, що так наївно zareгували на ренегатську діяльність цього опереткового генерала, без потреби поставили на карту по кілька років своєї молодості, — суд нещадно покарав, а надхненник акції проти неросійських народів (підкреслимо — проти цих народів, проти інтересів антибільшовицької боротьби загалом), дивись, що піде далі по шляху службової драбини "приватних" кіл...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

До статті „мозольне і горде діло”

В 77 ч. „Свободи” появилася стаття д-ра Я. Падоху, в якій автор вичерпно з'ясував заслуги НТШ, як цілості, і її окремих членів для появи Енциклопедії Українознавства. Не признати цієї саможертвенної праці усіх авторів поодиноких розділів ЕУ, як також великого вкладу праці редакційної колегії не може ніхто, хто мав в руках цю, напевно найвартіснішу в останніх роках книгу.

Та коли йде про видавничо-адміністративні справи ЕУ — автор

статті допустив деяких недокладностей, які треба справити.

Видання ЕУ, якої матеріал збирався чи не від перших місяців по закінченні війни, розбивалося о брак в НТШ людей, які могли би перебрати на себе технічну сторінку. Господарська референтура НТШ призибувала гроші, але все ж понад декілька тисяч ДМ не можна було з дуже скромних прибутків Товариства заощадити. Весною 1949 р. НТШ навазусь переговорити з Видавництвом „Молоде Життя”, яке перебрав на себе видання ЕУ. Та і ця інституція не розпоряджалася грошима, яка гарантувала б появу ЕУ, обчисленої тоді на 10 зошитів (2 книжки). Зате „Молоде Життя” диспонувало штабом співпрацівників і мережею пластівців осередків у цілій Німеччині. Директор В-ва об'їхав весною і літом 1949 усі українські осередки. Вислід поїздки: ок. 800 передплатників, яких перші виплати дозволяли розраховувати на успішне завершення ЕУ. Поява її перших зошитів присуду як передплатників і тих скептиків, які не маючи в руках готової книжки, не хотіли ризикувати виплатами. З черги той же директор В-ва об'їхав Бельгію, Англію і Францію, приславши в усіх тих країнах поважне число передплатників. В міжчасі почали діяти представники „Молодого Життя” в США і Канаді, які також в короткому часі звітвали про поважні успіхи. Не можна теж не згадати, що ряд наших кооператив у таборах переселенців, призначили зі своїх засіб поважні суми на друк ЕУ.

Після появи перших 5-ти зошитів —

Т. Л. Шкаго, Лл.

тін Редакція ЕУ була змушена поширити об'єм книги до 15 зошитів, а крім того з технічних причин Редакція не могла доставити В-ву матеріалу дальших зошитів у їх порядковій черзі. Через те В-во „Молоде Життя” найшлося в поважних труднощах. Треба було передплатників перекопати про потребу доплати за збільшення об'єму, знову задержка в доставі редакційного матеріалу збільшувала значно кошти продукції. Грозилася катастрофа, бо тільки так можна б було назвати перервання видання ЕУ.

І тоді пластуни станули за своїм Видавництвом. На залик директора „Молодого Життя” його курьні пластуни-сеньйорів ставили впродовж 2 тижнів до диспозити В-ва 2,000 доларів. Ніхто не питав про відсотки, ніхто не думав про забезпечення. В-во переборозило кризу і чергові зошити ЕУ появляються без зупинки зі сторони В-ва.

І коли сьогодні — перед появою останнього зошта ЕУ — пишеться про потребу останньої допомоги в формі запізненої (біс!!) передплати — то хіба треба згадати і про це В-во і його працівників, що перебаривши на себе це велике діло, в повній самовідданості праці допроваджують його до кінця.

Не називаю тут імен — вони не потрібні. Але вважаю, що підкреслення факту, що видання Енциклопедії Українознавства — це заслуга пластового Видавництва „Молоде Життя” — з сільки коначним доповненням вичерпної статті д-ра Падоху.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА!

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ”

Адміністрація „Свободи” повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного великого числа на оголошення традиційних святих привітань і побажань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 долари за 5 рядків, та більше, відповідно до величини оголошення. Треба сподіватися, що загальна громадська користь використе до нагоди, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдалішніх закутках світу, куди наваж чий звичайна пошта занесла б таку листку. Великий тираж „Свободи” та відповідний зміст збільшеного святих числа надають таким побажанням окремої вартості і значення. Зголошення святих побажань, разом з грошовою оплатою, можна надіслати найпізніше до 15-го квітня н. р.

На Свята! Фірма:

І. Стасюк
124
Перша Евения Нью-Йорк 3
(між вулицями 7.оо а 8.оо)

ПОРУЧАЄ ВЛАСНОГО ВИРОБУ ШИНКИ, КОВБАСИ ТА ІНШІ ВУДЖЕНІНИ, РІВНОЖ РІЗНОГО РОДА СИРОВІ МЯСИВА

ПОЧАВШИ ВІД СЬОГОДНІ ДО 19. КВІТНЯ Б. М. ВКЛЮЧНО, ПРОДАЄМО В НАШІМ СКЛЕПІ:

ІМПОРТОВАНІ З ПОЛЬЩІ	ВЛАСНОГО ВИРОБУ
ШИНКИ (ЗАДНІ В КЕНАХ)	ШИНКИ (ВУДЖЕНІ ЗАДНІ)
\$1.08 lb	59¢ lb

КОВБАСА мелена . . . 65¢ lb.

ІМПОРТОВАНІ З ПОЛЬЩІ	ВЛАСНОГО ВИРОБУ
ШИНКИ (DOMESTIC)	ШИНКИ (ВУДЖЕНІ ЗАДНІ)
ЗАДНІ В КЕНАХ ПОНАД 11 lb	ПЕРЕДНІ
79¢ lb	85¢ lb

УКР. МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ
(UKRAINIAN ARTS CLUB)
В ШІКАГО
— влаштує: —
Четвертий музичний ФЕСТИВАЛЬ
Окрема точка програми:
ГОСТИННИЙ ВИСТУП ШВЕДСЬКОГО ХОРУ:
Багата і цікава програма, яка усіх вдоволить.
СУБОТА, 12. КВІТНЯ 1952 — CHORIN SCHOOL
Пожертва: \$1. Auditorium, 2440 W. Rice St.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО, І ОКОЛИЦЯ!!!
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ХОР ПРИ О.О.Ч.С.У в КЛІВЛЕНД, О.
НЕДІЛЯ, ДНІ 13. КВІТНЯ (APRIL 13) 1952
ЗАЛИ С.Т. JOHN CANTUUS AUDITORIUM
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ
— оперета на 3 дії С. Г. Артемовського.
Гостинні виступи: Наталя Носенко, Гіор Сейфед, І. М. Кавка. Крім того беруть участь: Я. Сидяк, д-р В. Воднар, О. Горногора і В. Мудрак. — Декорації: С. Терентюк. — Танці: З. Острогін.
Музичний провід проф. Я. Варич. Початок о год. 7-ій вечорі.
Громадство м. Клівленда і околиці просимо до загальної участі.

УВАГА! — НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!
УКР. ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ В НЮАРКУ
— влаштує: —
В НЕДІЛЮ, 13. КВІТНЯ 1952 Р.
В ЗАЛІ УКР. ЦЕНТРАЛІ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
при 180 Вільям Стр.
СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ
в честь Великого Генія України Т. ШЕВЧЕНКА
Початок о год. 7-ій вечорі. Вступ за добровільн. датками.
В ПРОГРАМІ: Світ. промова д-ра М. Шляйстайма: Виступ хору „Трембіта” під батутною п. В. Третіна; Сольо скрипки п. В. Третіна; Виступ залучених місц. хорів ООЧСУ, президент, громади і укр. правосл. громади під керівництвом п. П. Куриленка; Сольо баритон арт. п. М. Чалого; Декляція пана Л. Приходько; Інструментальна поема Т. Шевченка „Великий Лях”; При фортепіані Таїса Голіава.
Прохається все Українське Громадство взяти численну участь.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шікаго, Іл.

Фестиваль "Українського Арте Клубу"

Недавно була вже в "Свободі" стаття про діяльність "Українського Арте Клубу" в Шікаго. Ось декілька дальших відомостей про цю рухливу і корисну організацію.

Як було вже згадано, "Юкрейніс Арте Клуб", а по-нашому "Український Мистецький Клуб", це організація молодих американських громадян українського походження, що закінчили, або закінчують вищу освіту. Отже це не діти нашої "старої" еміграції.

Цей Клуб поставив собі за мету вивчати українську культуру та пропагувати її серед американців іншого національного походження; збирати фонди на стипендії для талановитої української студентської молоді, тієї, що народилася уже тут в Америці і ново-прибулої.

Засоби для цього: доходи з мистецьких та інших імпрів Клубу і з добровільних пожертв від наших організацій та поодиноких осіб. Таких стипендій Клуб дав уже кілька, в тому дві для ново-прибулих українських студентів.

Цього року, 12. квітня, о год. 8:15, в аудиторії Школи Шопена, при 2440 West Park ст. відбудеться четвертий з черги Музичний Фес-

тиваль Клубу. Одною з мистецьких точок Фестивалю буде участь славного шведсько-американського хору з Шікаго, під орудою знаменитого диригента Г. Віліма Нордіна, професора музики в Уїттен Каледжі, 6. диригента Американської Юнії Шведських Співаків. Цей хор співатиме шведські народні пісні і твори шведських композиторів.

Цим хоче Клуб познайомити наших слухачів з музичною культурою інших національних груп Америки і одночасно зазнайомлювати ці групи з нашою.

Вибір цей раз впаде на шведів тому, що управа Клубу виходила зі становища, що українці і шведи — дитини і дитини — приїзди з Америки, починаючи від світанку нашої історії аж до наших часів: від варягів-норманів, через політичні взаємини і посольства наших князів, Хмельницького, Мазепу, аж до найновіших наших визвольних змагань. Не треба доказувати, що, зокрема тепер, треба ці зв'язки поглиблювати і закріплювати.

Дальші точки Фестивалю такі: виступ п-ні Марти Гасвель, що відтворитиме на фортеп'яно композиції свого чоловіка і "Патетичну Сонату" Бетговена; сольо на струнному інструменті (бас) п. Івана Гримак, члена Клубу; виступ новоствореного Жіночого Хору під орудою проф. Івана Барабана. Цей хор співатиме чотири пісні. Одна з них, це присвята нашої "старої" еміграції — ново-прибулим українцям.

Виступлять теж танцюристи, члени "Нової сцени", підготовлені до цього п. Осовським. "Нова сцена", це недавно заснована мистецька організація, члени якої голівно ново-прибулі. Під кінець Фестивалю буде це мистецька несподіванка, що про неї доведеться публіка як на цей імпріві.

Після Фестивалю управа Клубу запросить шведських гостей та наших громадян на маленьке прийняття до Союзового дому при Вестер Евеню. Це дасть нагоду при особистій зустрічі за столом зробити зв'язки з нашими американсько-шведськими приятелями більш глибокими і більш тривалими.

Музичне оформлення і мистецьке керівництво програми Фестивалю, як і взагалі мистецької праці

Клубу, спочивав в руках невідомого проф. І. Барабана, що хоч і не належить до наймолодших, але свій вільний від професійних занять час присвячує праці Клубу і громадській роботі взагалі. Загальне керівництво Фестивалю — в руках енергійної панни Марії Паньків, а бізнесова частина — в руках голови Клубу п. Степана Любезного.

Тобу, з огляду на дотеперішні досягнення, зрозуміло, що діяльність цього Клубу здобувася собі щораз ширше признание серед українського і американського громадянства. Зокрема черговий Музичний Фестиваль, з огляду на свою різноманітну програму, викликає велике зацікавлення.

Увесь чистий дохід з цієї імпріві теж призначений на стипендії для студентів. Прохання про стипендії можуть вносити ці наші незалежні студенти, діти старої і нової еміграції, що закінчили вже два роки студій на університеті та виявили замітні успіхи в своїх студіях. Адреса Фонду: Scholarship and Education Board, 1242 N. Lagrange Ave., Chicago 51, Ill. На цю адресу приймається теж добровільні датки від організацій та приватних осіб. Ніхто не повинен купити датки на таку благодію.

Студенти перших двох років студій можуть безплатно студіювати в високих школах. Ці умови цих шкіл дають теж поради, де можна знайти працю по 4 год. денно, щоб заробити на прожиток і на студії. Так роблять усі незалежні американські студенти.

Вкінці треба згадати, що "Арте Клуб" влаштував для своїх членів та для українського громадянства взагалі 23. березня ц. р. Літературний Вечір у Союзному домі. Д-р Олександр Бабій, наш відомий письменник, прочитав дуже цікаву доповідь про найновішу українську літературу — підосвістку, на західно-українських землях і на еміграції. Після доповіді п-ні Рома Дзюбінська і п. Рубачек продекларували зразки поезії, що про них була мова в доповіді д-ра Бабія. В цій доповіді інтереса була особливо та частина, що в ній він наслідував моральні (а також фізичні) тортури, що їх переживав український письменник під Совєтами, якщо він ще не зовсім затратив людських і національних почуттів.

На вечір виступав теж наші молодий надійний співак п. Василь Мельничук, тенор, що працюючи фізично, знаходить час і гроші на поглиблення своїх вокальних студій.

М. Подільський

Гамільтон, Онт.

В поклони Шевченкові

Цього року українці Гамільтону, Онт., святкували роковини Тараса Шевченка інакше, як у минулих роках. Як і слід було, вони не відбували цих святкувань кожна установа окремо, а об'єднали свої сили і засоби — і ввечері Гамільтон вклонився Кобзареві гідно, велично та для учасників свята незабутньо.

Свято, що мало форму Шевченківського Концерту, очолив місцевий Комітет Українців Канади

УВАГА! НЮ ЙОРК, НЮ ДЖЕРЗІ І ОКОЛИЦІ!

Подасмо до відома загально, що

БЮРО п. ВАСИЛЯ ЧУПИ

William Chupa

GENERAL INSURANCE BROKER—NOTARY PUBLIC

перенесено на нове сталі місце:

33 ST. MARK'S PL. (8th St., між 2-ю та 3-ю Евеню) NEW YORK 3, N. Y.

Всіх бажаючих забезпечити-асекурувати: авто, мешкання, меблі, біжутерію, себе особисто, чи виповнити: податок (income tax), перші громадянські папери, афідевіти, всілякі урядові зголюшення, купно доми — просимо заходити до бюро п. ВАСИЛЯ ЧУПИ, 33 ST. MARK'S PL. (8-а вул., між 2-ю та 3-ю Евеню.) NEW YORK 3, N. Y. Phone: ORegon 4-5340. Res. phone: GLenmore 6-5058. УРЯДОВІ ГОДИНИ: щоденно з 9 до 5-ї год. вівторок, четвер від 6-ї до 9-ї вечір.

"Що таке Тарзан?" — питається Дарнот. "Отаму піддав думку, щоб я оглянув найближчу кімнату", — роздумував Тарзан. "Я

дивуюся, чому?" "Що ти сподієшся знайти?" — допитував Дарнот. — "Я не знаю", відповів Тарзан. "Я тільки йду за

радою Отаму". "Зброя!" — крикнув Дарнот. "Це мусять бути арсенал Гесі-Геріці!"

"І наша зброя!" — вказував Тарзан — "вистрілю між ними! Тепер я розумію, про що думав Отаму".

відомий громадський діяч цього міста.

Громадянство Гамільтону масово забило залю Православної Громади, ніби доказуючи, що час на малі національні свята, роковини кожної установи, минувся і що тільки спільна праця дає великі успіхи та наводить загальну підтримку. Воно й дякувало скромному секретареві КУК, п. Олександр Хомяку, душі всього свята, за те, що він найбільше позаймався коло нього та довів його до завершення. Культурна програма і коло 50 дол. для Наук. Т-ва ім. Шевченка були черговими позитивними свята, за яке українському Гамільтону можна погратулювати.

Один з припадків

НЕВИКОРИСТАНИЙ СПРОТИВ

(Докінчення зі сторони 2-ої)

Сходю і хто його знає, що творилося б сьогодні в найважливішій з стратегічного погляду частини більшовицької Росії.

Ми знаємо, що в Казахстані летять річками сьогодні народна кров, ми певні, що не одна тисяча українців і казахів знайдуть в казахській НКВД більшовицької Росії мученицький кінець, а коли б це повстання було вчасно підтримано, то б мученики були б національними героями.

Згадуємо за це у зв'язку з фондами, що вже ухвалені Конгресом, а призначені на підтримку революційних рухів. Те, що сталося в Казахстані, вказує наглядно, як потрібна така підтримка та яку велику роль відіграв у спротиві Кремлю український наряд, де він не жив би.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Чергові збори Товариства Укр. Нар. Дому від 316. Відбудуться в четвер, 10. квітня 1952 р., в Товаришескому Домі 831 Джозеф Авеню о год. 8:00 вечір. Присутність усіх членів прибутти на обранчий час. — П. Ковтун, гол.; В. Платітас, кас.; В. Гавриляк, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні збори Тов. Зап. Січ. від 371. Відбудуться в п'ятницю 11. квітня 1952 р. о год. 8:00 вечір в Січовій Галі 506 — 18 Avenue Newark, N. J. Присутність членів приходить на збори відділу і платити свої вкладки на збори відділу. — А. Змий, предс.; Ю. Варанок, секр.; П. Заболотський, кас.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. "Сокіл" від 336. Відбудуться в неділю, 13. квітня, о год. 1-ї половини, в Укр. Народному Домі. Присутність членів приїти на збори, та вприняті належні вкладки. — Управа.

ДІТРОНТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від 146 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 13. квітня о год. 1-ї половини, в Укр. Ам. Осередку 2965 Карпендер вул. Просимо членів приїти на збори і заплатити свої вкладки. На зборах буде поданий звіт Контрольної Комісії. — П. Андрушків, секр.

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ МОЛОДІ!

IVAN FRANKO'S "MOSES" With a biographical sketch of IVAN FRANKO by STEFAN SHUMAYKO Translation: by WOLODYMYR SEMENYNA Price 50 cents. "СВОБОДА" BOOKSTORE 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДОБРЕ ЧИТАННЯ ДЛЯ МОЛОДІ!

Пригодницька лістостворена повість В. Чаплєнка "У НЕПРАХ КОПЕТ-ДАГУ" Ціна 50¢

Замовляти: "СВОБОДА" P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J., U.S.A.

ГЕМТРЕМ, МІШ. — Тов. Згода, від 20. повідомляє, що квартальні збори відбудуться тижневий скорше як звичайно, це є, в неділю 13. квітня о год. 2:00 попол. тому, що на третю неділю припадає Великдень. Зв'язатися всіх членів приїти на ці збори, на яких Контрольна Комісія здасть квартальний звіт. С теж інші дуже важні справи до пологодження. — Д. Рубаха, рек. секр.

ДІТРОНТ, МІШ. — Тов. Запорозька Січ, від 75 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 13-го квітня, о год. 1-ї половини в УНДомі 4655 Мартін вул. — Всі, як один, приїдьте на збори, та вислухайте звіт Гол. Радного В. Дідику з Річних Наряд Головного Уряду УНСоюзу. — Г. Янський, голова; С. Здан, секр.; І. Слупецький, касир.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Вр. св. Василія Великого, від 364. повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. квітня, о год. 2-ї половини, в Українському Домі при 3161 Е. 83 вулиці. — Мусимо це календарі — просимо розкупити, бо мусимо вислати належність за них. Довгучих членів просимо вприняті свої вкладки, щоб не наражуватися на сусеуднявання. — Гр. Кузік, голова; І. Стойка, рек. секр.; С. Крефт, кас.; Е. Вілєцький, фін. секр.

ДІТРОНТ, МІШ. — Тов. Укр. Нар. Союзу, від 292 повідомляє, що квартальні збори відбудуться в неділю, 13. квітня, о год. 1:30 пополудні в Галі У. Н. Дому при 4655 Martin & Michigan Ave. На ці збори повинні приїти кожний член, бо гол. радний В. Дідик та гол. контролор д-р Т. А. Кібзєв здадуть звіт з річного засідання гол. уряду УНС, а крім того наш уряд має важні справи до пологодження, які без членів не можуть бути вирішені. Пригадуємо, що обов'язком кожного члена є дати про розій свого відділу, та платити на час свої вкладки. — І. Форіс, предс.; М. Гузіляк, кас.; П. Кізель, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Вр. св. Петра і Павла від 102 відбудуться в неділю, 13. квітня зараз по другій і третій Сл. Божій в галі церковній 2280 W. 7th. — Г. Голубець, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобченко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляємо членів Тов. ім. І. Франка, від 334. що місячні збори відбудуться в неділю, 13. квітня, в У. Н. Домі, в год. 1. пополудні. Присутність членів приїти на ці збори, бо є важна справа до рішення. — М. Задерезний, предс.; С. Морозович, фін. секр. І. Жук, рек. секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ІВАН ДУЧІНСЬКИЙ, мол., що був важко поранений в П. Січовій війні, умер 7-го квітня 1952. Бул членом від 8. Тов. Подільська Січ, в Нюарк, Н. Й. Родине в Нюарк, Н. Й., в 1915 р. Покійний залишив у спадку батька Михайла, маму Марію, брата Михайла і сестру Марію. Похорон відбудеться в середу, 9-го квітня з похороною заведеною до укр. католическої церкви св. Михайла. Присутність членів взяти численну участь в похороні. — В. П. П. В. Майданік, секр.

ДОБРИ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Чи АСТМА це добрі вісті? Ні! Однак співіпають, що лік, який ми ПЕННІЛ—PENNYL, дає швидко, чудову згадку для терплячих вісти. Вістки кажуть, що астматичні атаки винисту в грудях, кашлю, відшлюстости. Я важкого віддіку можна застановити заживанням оцієї помітної медичини. Багато осіб, що її заживають, були давніше безпомічні в часі відшлюстости, та тепер радісно проголошують, що вони зазнають полєкші після зажиття кількох доз.

Якщо ви теж мучитеся від нападінь астми, астматичного кашлю і відшлюстости, зажитте лік ПЕННІЛ. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли вишлете оцей віризок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 34, Peekskill, New York. Зітти вишлють вам дві три-долларові пляшки лише за \$5.00, а це знизить \$1.00 на правильній ціні. Не треба посилати грошей, а заплатити просто лістоношою при доставі. Однак зробити це негайно, бо припас обмежений для спеціальної ціни.

Ім'я _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стейт _____

ШІКАГО, ІЛ. — Вр. св. Юрія, від 379. повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 13. квітня в Союзній залі, під ч. 845 N. Western Avenue о год. 12:30 попол. Присутність членів приїти на час і вприняті свої залежності, бо в противному разі будуть сусеуднявання. Сусеудняючи члени, як приймуть і вирішуватимуть свої залежності, то будуть наново прийняті. — Г. Бобик, предс.; Н. Серчиншак, кас.; М. Семків, секретар.

ШІКАГО, ІЛ. — Місячні збори Вр. св. Петра і Павла, від 220. відбудуться в суботу, 12. квітня в год. 7:30 вечір, в парафі галі, 4950 So. Pauline St. Всі члени мають обов'язково явитися. Довгучі члени повинні вприняті свої залежності догори. — Г. Гарасим, секр.

ШІКАГО, ІЛ. — З огляду, що місячні збори Тов. Т. Шевченка, від 252 припадають на 20. квітня, на день Великдень, збори відбудуться в неділю, 13. квітня, о 12-ї год. в полудне у сали при 2250 В. Кортес вул. Присутність всіх членів приїти. — І. Мегат, предс.; Д. Когут, секр.

САЛОН КРАСИ "МАРІКА" Подієнні години: від 9. рано до 8. вечір. 318 EAST 6th ST. (Bet 1st & 2nd Ave.) NEW YORK 3, N. Y. Telephone: GRamercy 5-7244

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED

Обслуга Ілліна і Чеса

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

УПРАВЛІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street, New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5746

Дні поїз в модерні колониальнім стилем каліфор.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОЦАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам \$150

по ціні так як інші як

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРКРАША

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET

New York City

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Важнятьсь вихоронити

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

Контрольована температура.

Модерна каліфор до ужитку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel: ORchard 4-2568

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

можна вже набути.

Картки в українським стилі, роботи Анастасієвського, з ковертами. Ціна 10 цнт. одна.

Замовлення виконують негайно.

"СВОБОДА"

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Виповніть і виїтіть поштовий купон та виїтіть його на адресу:

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Прощу мені прислати _____ Великодніх Карток,

на що залучаю суму _____

Ім'я й прізвище _____

Адреса _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____